

Brussel, 22 mei 2018
(OR. en)

8959/18

DEVGEN 67
ACP 38
RELEX 407
FIN 387
OCDE 4
ONU 39
CLIMA 82
WTO 132

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	22 mei 2018
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	8551/18
Betreft:	"Investeren in duurzame ontwikkeling" en jaarverslag 2018 aan de Europese Raad over de EU-doelstellingen inzake ontwikkelingshulp - Conclusies van de Raad (22 mei 2018)

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over "Investeren in duurzame ontwikkeling" en jaarverslag 2018 aan de Europese Raad over de EU-doelstellingen inzake ontwikkelingshulp, die de Raad op 22 mei 2018 in zijn 3618e zitting heeft aangenomen.

**"Investeren in duurzame ontwikkeling" en jaarverslag 2018 aan de Europese Raad over
de EU-doelstellingen inzake ontwikkelingshulp**

Conclusies van de Raad

1. De Raad herinnert aan het belang van de actieagenda van Addis Abeba (AAAA), die een onlosmakelijk onderdeel van de Agenda 2030 is en voorziet in een algemeen kader voor ontwikkelingsfinanciering. Zij schetst een nieuw paradigma voor de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) door alle geldstromen en niet-financiële uitvoeringsmiddelen doeltreffend te gebruiken, waarbij de nadruk ligt op nationale maatregelen en gedegen beleid.
2. In de in juni 2017 aangenomen Europese consensus inzake ontwikkeling, die voortbouwt op de Agenda 2030, de actieagenda van Addis Abeba, de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering en het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering, worden de toezeggingen van de EU en de lidstaten inzake ontwikkelingsfinanciering bevestigd.
3. De Raad is ingenomen met het werkdokument van de diensten van de Commissie "Investeren in duurzame ontwikkeling - De EU neemt het voortouw bij de uitvoering van de actieagenda van Addis Abeba"¹.
4. De Raad brengt hulde aan de inspanningen die de EU en de lidstaten in de periode 2015-2017 hebben geleverd om vooruitgang te boeken met de AAAA, en aan de goede resultaten die zij tot dusver op de meeste actiegebieden hebben geboekt.
5. De Raad benadrukt het belang van alle financieringsbronnen van de AAAA (openbaar/particulier, nationaal/internationaal) en wijst nogmaals op het belang van een alomvattende en geïntegreerde aanpak om de ontwikkelingslanden te helpen bij het mobiliseren van aanvullende financiering en andere uitvoeringsmiddelen. De Raad neemt er nota van dat de EU en haar lidstaten hun toezeggingen inzake ontwikkelingsfinanciering bevestigen.

¹ 8262/18 - SWD(2018) 148 final.

6. De Raad onderkent dat de geïntegreerde en onderling verweven doelstellingen van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling een ondersteunend beleidskader op verschillende niveaus vergen alsmede proactieve benaderingen waarbij wordt gestreefd naar synergieën tussen de verschillende beleidsmaatregelen. De Raad herhaalt dat beleidscoherentie voor ontwikkeling (PCD) een cruciale factor is voor het verwezenlijken van de SDG's, en in belangrijke mate bijdraagt tot het bredere doel van beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling (PCSD).
7. De Raad ziet ernaar uit de samenwerking met de Verenigde Naties, de internationale financiële instellingen en de multilaterale en bilaterale ontwikkelingsbanken voort te zetten om de AAAA uit te voeren en mechanismen te ontwikkelen voor het beoordelen van het effect en het evalueren van de resultaten, zulks met het oog op een sterkere verantwoordingsplicht, meer transparantie en een grotere meerwaarde. In dit verband neemt de Raad nota van het resultaat van het Forum van het Economisch en Sociaal Comité van de Verenigde Naties over ontwikkelingsfinanciering, dat van 23 tot en met 26 april 2018 in New York heeft plaatsgevonden.

Nationale overheidsmiddelen

8. De Raad wijst erop dat de mobilisering van nationale financiële middelen en de doeltreffende aanwending ervan een belangrijk onderdeel vormen van het sociale contract tussen de regering en de burger, en van essentieel belang zijn voor inclusieve groei, het uitbannen van armoede, het verminderen van ongelijkheden en duurzame ontwikkeling. De vrijmaking van nationale overheidsmiddelen kan worden verbeterd door een beter fiscaal beleid en een betere inning van de belastingen. De EU en haar lidstaten zullen belastingontwijking en illegale financiële stromen aanpakken en steun blijven verlenen aan de hervorming van het belastingbeleid, de belastingadministratie en de internationale samenwerking op belastinggebied, om zo de efficiëntie, doeltreffendheid en billijkheid van de belastingstelsels in partnerlanden te helpen vergroten. Daarnaast zullen de EU en haar lidstaten degelijke en transparante systemen voor het beheer van de overheidsuitgaven blijven bevorderen. De Raad herinnert eraan hoe belangrijk het is het daadwerkelijk en doeltreffend mobiliseren en inzetten van middelen te bevorderen, onder meer via initiatieven zoals de "Collect More, Spend Better"-aanpak.

9. De Raad merkt op dat begrotingssteun van de EU in de partnerlanden bijdraagt tot democratisch bestuur, het beheer van de overheidsfinanciën en het mobiliseren van nationale inkomsten. De Raad bevestigt dat de EU en haar lidstaten zich blijven inzetten voor een grotere mobilisering van nationale inkomsten en dat voortdurende inspanningen nodig zijn. De Raad bevestigt zijn steun voor het initiatief van Addis Abeba inzake belastingen, met inbegrip van de toezegging van zijn leden om tegen 2020 twee keer zoveel steun te verlenen voor het mobiliseren van nationale inkomsten.
10. De Raad roept op tot het voortzetten van de steun voor initiatieven ter bevordering van goed financieel bestuur, ter verbetering van de transparantie van internationale financiële transacties en ter bestrijding van corruptie, rechtsgebieden die op belastinggebied niet-coöperatief zijn, illegale geldstromen, belastingontduiking, belastingontwijking en andere schadelijke praktijken. De EU en haar lidstaten zullen de deelname van alle landen aan internationale samenwerking op belastinggebied verder aanmoedigen, informatie grensoverschrijdend blijven uitwisselen en kaders voor regionale samenwerking tussen belastingdiensten verder ondersteunen.

Nationale en internationale particuliere activiteiten en financiering

11. De EU en de lidstaten moeten blijven ijveren voor een klimaat dat bevorderlijk is voor een toename van de stroom van nationale en internationale particuliere investeringen in duurzame ontwikkeling.
12. De Raad herinnert eraan dat de particuliere sector steeds belangrijker wordt voor de uitvoering van de Agenda 2030, en een centrale rol speelt als bron van fatsoenlijke banen, met name voor vrouwen en jongeren, en inclusieve en duurzame groei. De Raad pleit voor meer transparantie inzake activiteiten van de particuliere sector die bijdragen tot duurzame ontwikkeling, en voor het voortzetten van de steun voor de verbetering van het investeringsklimaat, een gunstig ondernemingsklimaat en de inclusieve en duurzame ontwikkeling van de particuliere sector, met name voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen. Het Europees investeringsplan moet deze inspanningen ondersteunen en de toegang tot financiering voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen verbeteren, met bijzondere nadruk op ondernemerschap onder jongeren en vrouwen.

13. De Raad wijst er nogmaals op dat internationaal erkende mensenrechtennormen, richtsnoeren en beginselen, gendergelijkheid en afspraken inzake verantwoord ondernemen, het milieueffect van investeringen en duurzame ontwikkeling, transparantie, verantwoordingsplicht en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) centraal moeten staan in investeringen in de particuliere sector en moeten worden ingebed in de verschillende bedrijfsmodellen.
14. De Raad herinnert eraan dat geldovermakingen door migranten een belangrijke particuliere financieringsbron voor de ontwikkelingslanden zijn en in veel partnerlanden cruciaal zijn voor duurzame ontwikkeling, en dat het effect ervan op de ontwikkeling moet worden gemaximaliseerd. De EU en haar lidstaten zullen met partners uit de particuliere sector en andere partijen samenwerken om de kosten van overmakingen door migranten te verlagen tot minder dan 3 % van het overgemaakte bedrag. De Raad vraagt de Commissie en de lidstaten hun inspanningen op te voeren om het productieve gebruik van die overmakingen te bevorderen.

Internationale ontwikkelingssamenwerking

15. De Raad bevestigt dat ontwikkelingssamenwerking een kernprioriteit is van de externe betrekkingen van de EU; het hoofddoel ervan is de armoede terug te dringen en uiteindelijk uit te bannen, zoals het in de Verdragen luidt.
16. Het verheugt de Raad dat de Commissie voorlopige informatie heeft gepubliceerd over de officiële ontwikkelingshulp (ODA) van de EU in 2017², met een analyse van de trends met betrekking tot de collectieve en de individuele ODA-toezeggingen van de EU³. De Raad benadrukt dat de ODA een belangrijk onderdeel is van, en als katalysator fungeert voor, de totale financiële middelen die beschikbaar zijn voor de ontwikkelingslanden, en een kernonderdeel van de AAAA is. Ofschoon de omvang van de ODA voor alle ontwikkelingslanden samen gering kan worden genoemd, blijft het een belangrijke financieringsbron voor de armste landen, de minst ontwikkelde landen (MOL's) en zich in fragiele en conflictsituaties bevindende landen, die met name niet over de nationale capaciteit beschikken om financiële middelen uit andere bronnen te betrekken.

² https://ec.europa.eu/europeaid/news-and-events/eu-remains-worlds-leading-donor-development-assistance-eu757-billion-2017_en

³ Conclusies van het voorzitterschap, Europese Raad van 16 en 17 juni 2005 (doc. 10255/1/05), conclusies van de Raad van 10 en 11 november 2008 (doc. 15480/08) en conclusies van de Raad van 26 mei 2015 (doc. 9241/15). Zie bijlage voor de toezeggingen.

17. De Europese Raad heeft de Raad op 17 juni 2010 verzocht om een jaarverslag over de toezeggingen en de prestaties van de EU en de lidstaten op ODA-gebied. Dit is de achtste keer dat over dit verzoek verslag aan de Europese Raad wordt uitgebracht.
18. Gelet op het bovenstaande wil de Raad de volgende gegevens aan de Europese Raad voorleggen:
- a. De EU en haar lidstaten behielden mondiaal hun positie als grootste ODA-donor (zie figuur 1) door 57 % van de totale ODA van leden van de Commissie voor ontwikkelingsbijstand (DAC) van de OESO voor hun rekening te nemen.
 - b. In 2017 bedroeg de collectieve ODA van de EU 75,7 miljard EUR, of 0,50 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU⁴. De collectieve ODA van de EU is nominaal met 2,4 % gedaald van 77,5 miljard EUR, het hoogste niveau ooit, dat in 2016 werd bereikt en toen 0,53 % van het bni van de EU vertegenwoordigde. Vier lidstaten van de EU bereikten of overschreden de drempel van 0,7 % ODA/bni (zie figuur 2 en tabel 1). In vijf EU-lidstaten is de ODA/bni-verhouding gestegen en in negen lidstaten is deze stabiel gebleven. In tegenstelling tot de ODA/bni-verhouding van de EU, is het nationale gemiddelde van niet-EU-landen die lid zijn van de DAC (OESO), in 2017 blijven liggen op 0,21 % van het bni (net als in 2016)⁵.

⁴ De collectieve ODA van de EU is de som van de ODA van de lidstaten van de EU en het deel van de ODA dat door de EU-instellingen wordt verstrekt en niet aan de lidstaten wordt toegerekend. Het grootste deel van de ODA-uitgaven van de EU-instellingen wordt voor de rapportage over de ODA ten opzichte van het bni toegerekend aan de lidstaten, dat wil zeggen dat de gegevens betreffende de lidstaten een deel van de uitgaven van de instellingen omvatten. De ODA uit eigen middelen van de Europese Investeringsbank (EIB) wordt niet toegerekend aan de lidstaten en komt bovenop de ODA van de lidstaten.

⁵ Door de gebruikte methode worden alleen veranderingen met meer dan 0,01 % weergegeven als groei; stijgingen met minder 0,01 % worden weergegeven als stabiel. In 2017 voerde Portugal bijvoorbeeld zijn ODA op met 0,01 %, maar dat wordt volgens de gebruikte methode toch als stabiel beschouwd.

- c. Een vermindering van de schuldverlichting door de lidstaten met 80 % ten opzichte van het uitzonderlijke jaar 2016 en een hoger bedrag aan terugbetalingen van leningen aan de Europese Investeringsbank, waardoor de door de EIB gerapporteerde ODA met 28 % daalde ten opzichte van 2016, droegen bij tot het lagere niveau van de collectieve ODA van de EU in 2017. Bovendien zijn ook de "in-donor"-vluchtelingen-kosten⁶, die door verscheidene DAC-leden als ODA worden gerapporteerd, gedaald van 11,2 miljard EUR in 2016 tot 10,3 miljard EUR. Deze daling is het gevolg van het feit dat in 2017 in sommige EU-landen minder vluchtelingen zijn aangekomen, aangezien de uitgaven voor de opvang van vluchtelingen alleen in het eerste jaar van het verblijf in het gastland als ODA worden geregistreerd.
19. De Raad bevestigt zijn politieke voortrekkersrol en zijn inzet voor ontwikkelingshulp en wijst op de afzonderlijke en collectieve ODA-toezeggingen van de EU en haar lidstaten, die werden bevestigd in de Europese consensus inzake ontwikkeling, die als leidraad fungeert voor het optreden van de EU-instellingen en -lidstaten in hun samenwerking met alle ontwikkelingslanden. De EU en haar lidstaten zullen realistische, verifieerbare maatregelen nemen om deze toezeggingen na te komen en zullen de vorderingen blijven monitoren en jaarverslagen blijven uitbrengen met het oog op transparantie en de publieke verantwoordingsplicht. De Raad is bezorgd over de daling van de ODA in 2017, na vier opeenvolgende jaren van stijging in de richting van de doelstelling om gezamenlijk 0,7 % van het bni aan ODA te besteden. De Raad bevestigt dat er meer inspanningen nodig zijn om dat streefcijfer te halen.
20. De Raad neemt er met toenemende bezorgdheid nota van dat de EU haar collectieve doelstelling om op korte termijn 0,15 à 0,20 % van het bni aan de minst ontwikkelde landen (MOL's) te besteden, niet dichterbij nadert en in 2016 op 0,11 % van het bni is blijven steken⁷. De Raad is bezorgd over de ontwikkeling in de afgelopen drie jaar van het percentage van het bni dat wordt besteed aan ODA voor MOL's, en over de daling van het percentage van de collectieve ODA van de EU dat wordt besteed aan MOL's. De Raad herinnert aan de collectieve toezegging van de EU wat betreft ODA aan MOL's.

⁶ Deze kosten kunnen alleen overeenkomstig de OESO-DAC-regels als ODA worden gerapporteerd, en de rapportage is beperkt tot kosten die gedurende de eerste twaalf maanden van het verblijf van de vluchtelingen zijn gemaakt.

⁷ 2016 is het meest recente jaar waarvoor volledige gegevens beschikbaar zijn. In dat jaar hebben zes EU-lidstaten het 2020-streefcijfer van 0,15 % ODA/bni-verhouding aan de MOL's overschreden (zie tabel 2).

21. De Raad benadrukt dat aandacht moet worden besteed aan de uiteenlopende situaties en aan de specifieke uitdagingen van landen die van de status van laag-inkomensland opklimmen naar die van middeninkomensland. De EU en haar lidstaten zullen zich inzetten voor ontwikkelingssamenwerking, politieke dialoog en partnerschappen met de midden-inkomenslanden op het gebied van duurzame ontwikkeling, het uitbannen van armoede, inkomensongelijkheid en andere gedeelde belangen. Verder gevorderde ontwikkelingslanden, of landen die de overgang naar die status maken, hebben minder of geen concessionele vormen van bijstand nodig. Wat die landen betreft, herinnert de Raad eraan dat de EU en haar lidstaten op innovatieve manieren betrokken zullen blijven, ook buiten ontwikkelings-samenwerking om.
22. De Raad roept de Commissie op maatregelen en initiatieven te nemen die bijdragen tot de verwezenlijking van een duurzame financiering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling, en bij te dragen tot het bereiken van de toezeggingen inzake ODA, onder meer ten aanzien van MOL's.
23. In de context van het ontwikkelingsbeleid onderkent de Raad ook dat ontwikkelingslanden in Afrika voor bijzondere uitdagingen staan, en onderstreept hij dat het belangrijk is ODA op dat continent toe te spitsen, evenwel met oog voor de prioriteiten van de individuele lidstaten op het gebied van ontwikkelingshulp.
24. De Raad herhaalt dat de doeltreffendheid van de ontwikkelingshulp van fundamenteel belang is voor de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en ten grondslag moet liggen aan alle vormen van ontwikkelingssamenwerking. De EU en de lidstaten zijn vastbesloten de beginselen inzake de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp toe te passen die zijn overeengekomen in het kader van het mondiale partnerschap voor doeltreffende ontwikkelingssamenwerking (GPEDC), en erkennen de goede vorderingen die uit de GPEDC-monitoring naar voren kwamen, maar ook de noodzaak van verdere inspanningen. De Raad is ook ingenomen met de gezamenlijke inspanningen en resultaten op het gebied van gezamenlijke programmering; eind 2017 waren 21 gezamenlijke programmeringsdocumenten afgerond. De Raad roept op tot een grotere betrokkenheid van de lidstaten bij de doeltreffendheid van ontwikkelingssamenwerking, ook in de context van de GPEDC; en meer gezamenlijke programmering en gezamenlijke uitvoering. De Raad herhaalt dat alle middelen voor ontwikkelingssamenwerking effectief en efficiënt moeten worden gebruikt overeenkomstig de beginselen inzake de doeltreffendheid van ontwikkelings-hulp.

25. De Raad ziet uit naar vorderingen bij de ontwikkeling van een nieuwe statistische maatstaf voor totale officiële steun voor duurzame ontwikkeling (TOSSD) door middel van open, inclusieve en transparante besprekingen in de internationale taskforce. De Raad houdt vast aan de rol van de ODA, maar onderstreept dat de TOSSD zal bijdragen tot een betere meting en verbetering van de transparantie, kennis en zichtbaarheid van de middelen voor de uitvoering van de Agenda 2030.
26. De Raad is ingenomen met de inspanningen van de EU en de lidstaten om via innovatieve financieringsmechanismen middelen voor ontwikkeling te genereren. De Raad roept op de inspanningen op dit gebied vol te houden, onder meer door de snelle invoering van het externe investeringsplan.
27. De Raad is ook ingenomen met de gestage inspanningen om meer middelen uit te trekken voor de aanpak van migratie- en ontwikkelingsvraagstukken; bijvoorbeeld via het EU-noodtrustfonds voor Afrika, dat goed is voor meer dan 3,4 miljard EUR.
28. De Raad herinnert aan de wereldwijde afspraak om tegen 2020 uit verschillende bronnen gezamenlijk 100 miljard USD per jaar voor klimaatfinanciering uit te trekken. De Raad dringt er bij andere ontwikkelde landen op aan hun toezeggingen na te komen en de mobilisering van particuliere financiering voor dit collectieve doel te stimuleren. De Raad benadrukt dat het van belang is de geldstromen te doen sporen met een traject naar lagere broeikasgas-emissies en klimaatveerkrachtige ontwikkeling. De Raad onderstreept het belang van de systematische integratie van overwegingen inzake klimaatverandering en milieu in alle sectoren en instrumenten van de EU en in de samenwerking tussen haar lidstaten.
29. De Raad onderstreept het grote belang van de ODA voor het bereiken van de Aichi-doelstellingen inzake de biodiversiteit en de met biodiversiteit verband houdende SDG's, en wijst op de aanzienlijke bijdrage van de EU en haar lidstaten aan de internationale financieringsdoelstelling in verband met de conferentie over biologische diversiteit. De Raad wijst er voorts op dat het van belang is deze inspanning ten minste tot 2020 voort te zetten, in overeenstemming met de wereldwijde afspraak. Verder benadrukt de Raad dat internationale geldstromen een aanvulling vormen op, en gepaard moeten gaan met een versterkte binnenlandse toewijzing van middelen aan biodiversiteit, onder meer via innovatieve financiële mechanismen en door rapportages, ook na 2020.

30. De Raad herhaalt dat de EU voornemens is ten minste 20 % van haar ODA toe te wijzen aan sociale inclusie en menselijke ontwikkeling. Hij onderstreept voorts dat de EU en haar lidstaten vrouwen- en meisjesrechten, gendergelijkheid en de empowerment en bescherming van vrouwen en meisjes als horizontale prioriteit integreren in alle onderdelen van hun optreden.

Internationale handel als motor voor ontwikkeling

31. De Raad herinnert eraan dat handel een van de sleutelfactoren is voor inclusieve groei en duurzame ontwikkeling, en een essentieel middel voor het uitvoeren van de Agenda 2030. In dit verband zijn de EU en de lidstaten een groot voorstander van het multilaterale handelstelsel en de Wereldhandelsorganisatie. De EU en haar lidstaten zijn vastbesloten internationale handel te propageren als motor voor ontwikkeling, rekening houdend met de beginselen van de mensenrechten en onze gehechtheid aan de SDG's. De EU is de voornaamste handelspartner voor MOL's, en moet de markt blijven die het meest voor hen openstaat.
32. De Raad spoort ertoe aan de hulp voor handel verder te versterken overeenkomstig eerdere conclusies, met inbegrip van het daarin geformuleerde voornemen van de EU en haar lidstaten om hulp voor handel aan de MOL's op te voeren tot een kwart van hun collectieve uitgaven op dit gebied, teneinde de exportcapaciteit van deze landen te verbeteren en aldus bij te dragen tot een verdubbeling van hun aandeel in de mondiale exportmarkt.

Schulden en schuldhoudbaarheid

33. De Raad bevestigt dat de EU zich blijft inzetten voor het bevorderen van het verantwoord opnemen en verstrekken van leningen, ook wanneer de EU bij haar externe bijstand gebruik maakt van blending van subsidies en leningen, en voor het ondersteunen van coördinatie, dialoog en transparantie tussen de belanghebbenden. De Raad neemt er bezorgd nota van dat de in ontwikkelingslanden optredende schuldproblemen zich uitbreiden en onderstreept dat het van belang is de ontwikkelingslanden te steunen bij het voorkomen van een onhoudbare schuldenlast door middel van een beleidsdialoog en capaciteitsopbouw op het gebied van schuldbeheer, het beheer van de overheidsfinanciën en het mobiliseren van binnenlandse inkomsten. De EU en de lidstaten bevorderen ook de deelname van nieuwe crediteurlanden aan schuldbesprekingen in verschillende fora, met name de Club van Parijs, als voornaamste forum voor de herstructurering van officiële bilaterale schuld. De Raad herinnert eraan dat bij blending volop met schuldhoudbaarheid en verantwoordingsplicht rekening dient te worden gehouden en marktverstoringen en begrotingsrisico's dienen te worden vermeden.

Systemische kwesties aanpakken

34. De Raad is ingenomen met de actieve rol van de EU en haar lidstaten bij het bevorderen en uitvoeren van de hervorming van de internationale governance en met de rol van de EU en de lidstaten bij het ondersteunen van de deelname van ontwikkelingslanden hieraan. De EU en haar lidstaten zullen de voorstellen van de secretaris-generaal van de VN voor de hervorming van de VN, met inbegrip van de hervorming van het VN-ontwikkelingssysteem, actief blijven steunen.

Wetenschap, technologie, innovatie en capaciteitsopbouw

35. De Raad herinnert aan het cruciale belang van zowel ICT als wetenschap, technologie en innovatie om de vruchten van de digitalisering te plukken en zo de levenskwaliteit te verbeteren en de belangrijkste uitdagingen van de technologische revolutie aan te pakken. De Raad moedigt de Commissie en de lidstaten aan om werk te maken van het beter integreren van digitale oplossingen en om steun te verlenen aan ICT en wetenschap, technologie en innovatie, onder meer voor capaciteitsopbouw op het gebied van onderzoek, een cruciaal ingrediënt bij het stimuleren van innovatie in de ontwikkelingslanden. De Raad herinnert eraan dat ontwikkelde landen en, in toenemende mate, opkomende economieën een belangrijke rol vervullen bij het ontwikkelen, overdragen en verspreiden van technologie, bij capaciteitsopbouw en in wetenschappelijke en technologische samenwerking, onder meer met MOL's.

Monitoring en follow-up van gegevens

36. De Raad herinnert aan de steun van de EU voor de ontwikkeling van een wereldwijd kader van indicatoren voor het monitoren van de vooruitgang bij de verwezenlijking van de Agenda 2030, dat zo veel mogelijk gebaseerd moet zijn op bestaande indicatoren om te zorgen voor robuuste datasets en kosteneffectieve oplossingen, hoewel er wellicht ook nieuwe indicatoren moeten worden ontwikkeld. De Raad is van mening dat de EU en de lidstaten de steun voor capaciteitsopbouw in de ontwikkelingslanden moeten opvoeren en de beschikbaarheid van actuele en betrouwbare gegevens van hoge kwaliteit aanzienlijk moeten uitbreiden, teneinde de inspanningen ter verbetering van de dekking en de kwaliteit van de gegevens voor de ontwikkelingslanden te blijven ondersteunen.

Eerdere ODA-toezeggingen en -streefcijfers van de EU**(Conclusies van de Raad van 24 mei 2005 (doc. 9266/05), punt 4))**

"Voor het bereiken van de MDG's (millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling) moet de ODA dringend worden verhoogd. De EU [...] gaat ook akkoord met een nieuw collectief EU-streefcijfer van 0,56 % ODA/BNI tegen 2010, waardoor er tegen die tijd jaarlijks 20 miljard euro extra aan ODA beschikbaar zou komen.

i) De lidstaten die hun ODA nog niet op 0,51% van het BNI hebben gebracht, beloven dat niveau, binnen hun respectieve procedures voor de vaststelling van de begroting, tegen 2010 te zullen bereiken en de lidstaten die al boven dat niveau zitten, beloven hun inspanningen te zullen volhouden;

ii) de lidstaten die na 2002 tot de EU zijn toegetreden en die hun ODA nog niet op 0,17% van het BNI hebben gebracht, zullen ernaar streven dat niveau binnen hun respectieve procedures voor de vaststelling van de begroting tegen 2010 te bereiken en degene die al boven dat niveau zitten beloven hun inspanningen te zullen volhouden;

iii) de lidstaten beloven hun ODA tegen 2015 op 0,7% BNI te brengen; degene die dat cijfer al halen, zeggen toe daarboven te zullen blijven. De lidstaten die na 2002 tot de EU zijn toegetreden zullen ernaar streven hun ODA tegen 2015 tot 0,33% van het BNI te verhogen."

Huidige ODA-toezeggingen en -streefcijfers van de EU

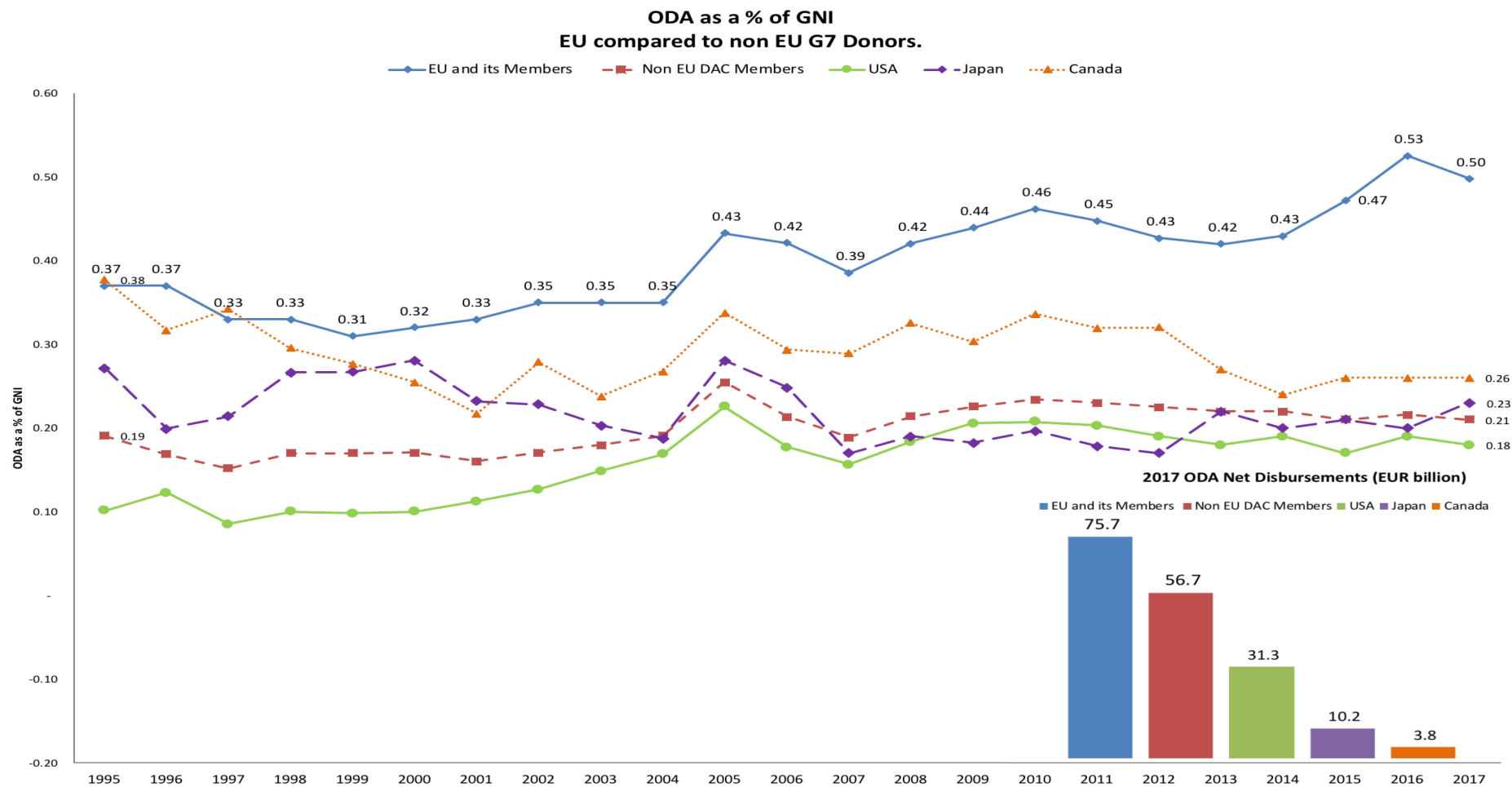
(Conclusies van de Raad van 26 mei 2015 (doc. 9241/15), punten 31-33))

"De EU en haar lidstaten zijn genereus bij het verlenen van ODA, in die zin dat zij de afgelopen jaren elk jaar meer dan de helft voor hun rekening hebben genomen. Ofschoon de omvang van de ODA voor alle ontwikkelingslanden samen gering kan worden genoemd, is het een belangrijke financieringsbron voor met name MOL's en fragiele staten die in het bijzonder niet over de binnenlandse capaciteit beschikken om financiële middelen uit andere bronnen op te halen. De ODA kan ook een hefboom zijn voor andere uitvoeringsmiddelen, in het bijzonder voor de binnenlandse publieke financiering en de investeringen van de private sector, maar ook voor wetenschap, technologie en innovatie.

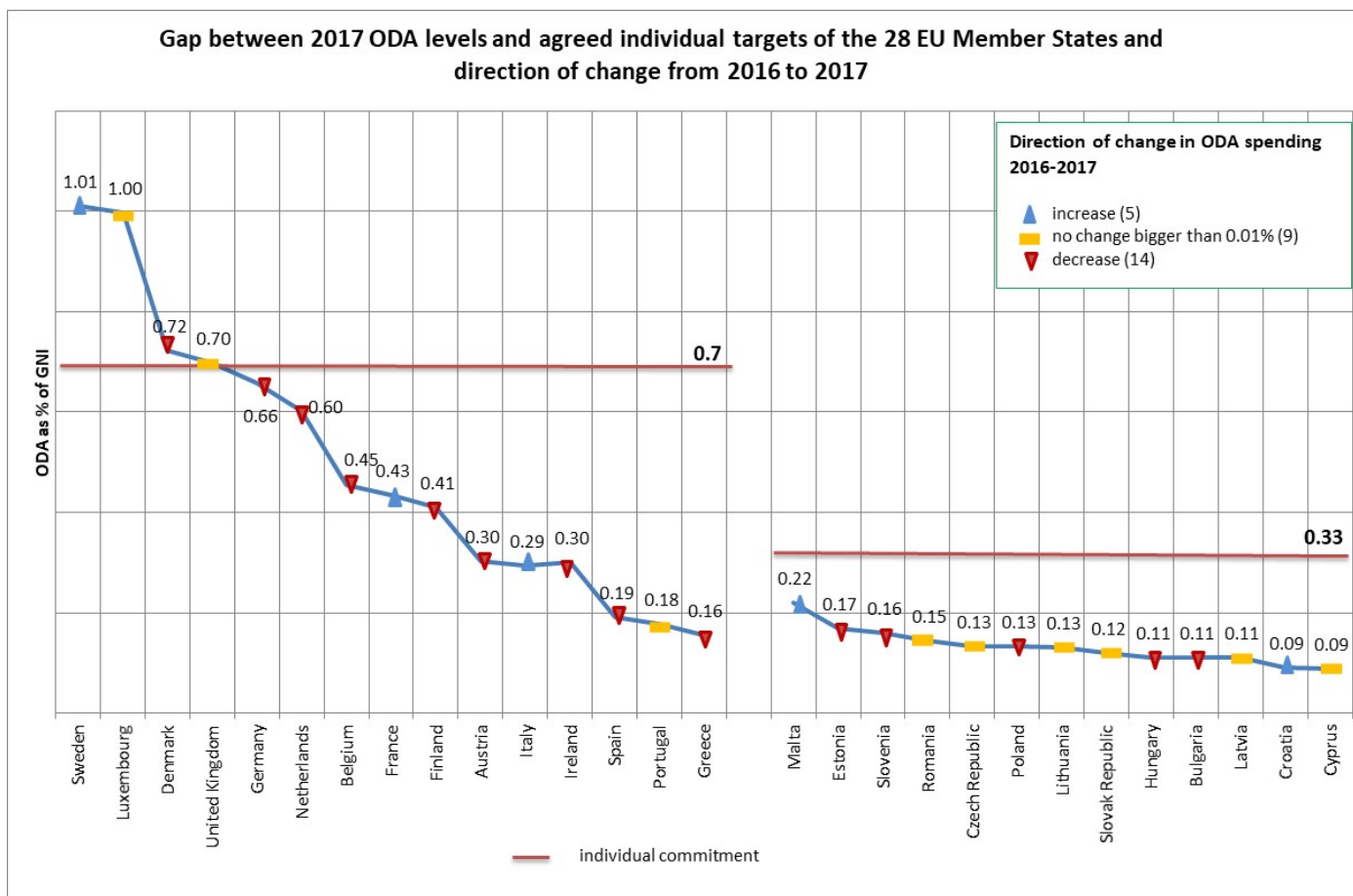
Derhalve bevestigt de EU haar gezamenlijke toezegging het streefcijfer van 0,7 % ODA/bni binnen het tijdsbestek van de agenda voor de periode na 2015 te zullen halen. De lidstaten die voor 2002 tot de EU zijn toegetreden, bevestigen hun toezegging het streefcijfer van 0,7 % ODA/bni te zullen halen, rekening houdend met hun begrotingssituatie, terwijl de lidstaten die reeds zo ver staan, toezeggen dat cijfer te zullen handhaven of te overschrijden; de lidstaten die na 2002 tot de EU zijn toegetreden, streven ernaar hun ODA/bni tot 0,33% te verhogen.

De internationale gemeenschap moet ook helpen om de middelen in te zetten daar waar ze het meest nodig zijn, speciaal in MOL's en kwetsbare landen of landen in conflictsituaties. In het kader van de totale ODA-toezegging en met volledige inachtneming van de prioriteiten van de afzonderlijke lidstaten op het gebied van ontwikkelingshulp bevestigt de EU haar beleidsvoornemen om MOL's te steunen. Wat ODA/bni aan MOL's betreft, neemt de EU zich voor gezamenlijk op de korte termijn het streefcijfer van 0,15 - 0,20% te halen en binnen het tijdsbestek van de agenda voor de periode na 2015 0,20 % te halen."

Figuur 1 - Collectieve ODA van de EU in vergelijking met andere DAC-donoren

Figuur 2 - Verschil tussen de ODA-niveaus in 2017 en de overeengekomen individuele doelstellingen van de 28 EU-lidstaten en de ontwikkeling tussen 2016 en 2017¹

¹ Door de gebruikte methode worden alleen veranderingen met meer dan 0,01 % weergegeven als groei; stijgingen met minder 0,01 % worden weergegeven als stabiel. In 2017 voerde Portugal bijvoorbeeld zijn ODA op met 0,01 %, maar dat wordt volgens de gebruikte methode toch als stabiel beschouwd.

Tabel 1 - de collectieve ODA van de EU (netto) 2004-2017

Lidstaat	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni
Oostenrijk	545	0,23	1.266	0,52	1.194	0,47	1.321	0,50	1.188	0,43	820	0,30	912	0,32	799	0,27	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1.193	0,35	1.479	0,42	1.091	0,30
België	1.178	0,41	1.580	0,53	1.575	0,50	1.425	0,43	1.654	0,48	1.874	0,55	2.268	0,64	2.019	0,54	1.801	0,47	1.732	0,45	1.845	0,46	1.717	0,42	2.080	0,55	1.955	0,45
Bulgarije	-	-	-	-	1	0,00	17	0,06	13	0,04	12	0,04	31	0,09	35	0,09	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	61	0,13	55	0,11
Kroatië	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	0,03	15	0,03	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07	44	0,09
Cyprus	4	0,03	12	0,09	21	0,15	25	0,17	26	0,17	33	0,20	39	0,23	27	0,16	20	0,12	15	0,10	15	0,10	16	0,09	16	0,09	16	0,09
Tsjechië	87	0,11	109	0,11	128	0,12	131	0,11	173	0,12	154	0,12	172	0,13	180	0,12	171	0,12	159	0,11	160	0,11	179	0,12	235	0,14	242	0,13
Denemarken	1.640	0,85	1.697	0,81	1.782	0,80	1.872	0,81	1.944	0,82	2.018	0,88	2.168	0,91	2.108	0,85	2.095	0,83	2.205	0,85	2.264	0,86	2.313	0,85	2.142	0,75	2.130	0,72
Estland	4	0,05	8	0,08	11	0,09	12	0,08	15	0,10	13	0,10	14	0,10	17	0,11	18	0,11	23	0,13	28	0,14	31	0,15	39	0,19	38	0,17
Finland	547	0,37	726	0,46	665	0,40	717	0,39	808	0,44	926	0,54	1.006	0,55	1.011	0,53	1.027	0,53	1.081	0,54	1.232	0,59	1.161	0,55	958	0,44	935	0,41
Frankrijk	6.820	0,41	8.067	0,47	8.445	0,47	7.220	0,38	7.562	0,39	9.049	0,47	9.751	0,50	9.348	0,46	9.358	0,45	8.543	0,41	8.005	0,37	8.149	0,37	8.701	0,38	10.080	0,43

Lidstaat	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen n EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni	miljoen en EUR	% van het bni
Duitsland	6.064	0,28	8.112	0,36	8.313	0,36	8.978	0,37	9.693	0,38	8.674	0,35	9.804	0,39	10.136	0,39	10.067	0,37	10.717	0,38	12.486	0,42	16.173	0,52	22.368	0,70	21.895	0,66
Griekenland	258	0,16	309	0,17	338	0,17	366	0,16	488	0,21	436	0,19	383	0,17	305	0,15	255	0,13	180	0,10	186	0,11	215	0,12	333	0,19	281	0,16
Hongarije	56	0,07	81	0,11	119	0,13	76	0,08	74	0,08	84	0,10	86	0,09	100	0,11	92	0,10	97	0,10	109	0,11	140	0,13	180	0,17	132	0,11
Ierland	489	0,39	578	0,42	814	0,54	871	0,55	921	0,59	722	0,54	676	0,52	657	0,51	629	0,47	637	0,46	615	0,38	648	0,32	726	0,32	717	0,30
Italië	1.981	0,15	4.096	0,29	2.901	0,20	2.901	0,19	3.370	0,22	2.368	0,16	2.262	0,15	3.111	0,20	2.129	0,14	2.566	0,17	3.022	0,19	3.610	0,22	4.601	0,27	5.086	0,29
Letland	7	0,06	9	0,07	9	0,06	12	0,06	15	0,07	15	0,07	12	0,06	14	0,07	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	27	0,11	29	0,11
Litouwen	7	0,04	12	0,06	20	0,08	35	0,11	33	0,11	26	0,11	28	0,10	37	0,13	40	0,13	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14	52	0,13
Luxemburg	190	0,79	206	0,79	232	0,89	274	0,92	288	0,97	298	1,04	304	1,05	294	0,97	310	1,00	323	1,00	319	1,06	327	0,95	354	1,00	377	1,00
Malta	8	0,18	7	0,17	7	0,15	8	0,15	11	0,20	10	0,18	10	0,18	14	0,25	14	0,23	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20	23	0,22
Nederland	3.384	0,73	4.115	0,82	4.343	0,81	4.547	0,81	4.848	0,80	4.615	0,82	4.800	0,81	4.563	0,75	4.297	0,71	4.094	0,67	4.200	0,64	5.162	0,75	4.491	0,65	4.395	0,60
Polen	95	0,05	165	0,07	239	0,09	265	0,10	258	0,08	269	0,09	285	0,08	300	0,08	328	0,09	355	0,10	341	0,09	397	0,10	600	0,15	598	0,13
Portugal	830	0,63	303	0,21	316	0,21	344	0,22	430	0,27	368	0,23	490	0,29	509	0,31	452	0,28	368	0,23	324	0,19	278	0,16	310	0,17	336	0,18
Roemenië	-	-	-	-	3	0,00	84	0,07	85	0,09	110	0,08	86	0,07	118	0,09	111	0,08	101	0,07	162	0,11	143	0,09	243	0,15	250	0,15
Slowakije	23	0,07	46	0,12	44	0,10	49	0,09	64	0,10	54	0,09	56	0,09	62	0,09	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	96	0,12	100	0,12

Lidstaat	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni	miljoen EUR	% van het bni
Slovenië	25	0,10	28	0,11	35	0,12	40	0,12	47	0,13	51	0,15	44	0,13	45	0,13	45	0,13	46	0,13	46	0,12	57	0,15	74	0,19	68	0,16
Spanje	1.962	0,24	2.429	0,27	3.038	0,32	3.755	0,37	4.761	0,45	4.728	0,46	4.492	0,43	3.001	0,29	1.585	0,16	1.789	0,17	1.415	0,13	1.259	0,12	3.868	0,35	2.142	0,19
Zweden	2.191	0,78	2.705	0,94	3.151	1,02	3.170	0,93	3.281	0,98	3.266	1,12	3.423	0,97	4.030	1,02	4.077	0,97	4.389	1,01	4.698	1,09	6.391	1,41	4.425	0,94	4.889	1,01
VK	6.362	0,36	8.667	0,47	9.926	0,51	7.194	0,36	7.973	0,43	8.102	0,51	9.855	0,57	9.948	0,56	10.808	0,56	13.498	0,71	14.551	0,70	16.718	0,70	16.325	0,70	15.915	0,70
EU15 totaal	34.441	0,35	44.856	0,44	47.033	0,43	44.954	0,39	49.207	0,43	48.264	0,45	52.594	0,46	51.840	0,44	49.749	0,42	53.003	0,44	56.091	0,44	65.314	0,49	73.162	0,54	72.223	0,52
EU13 totaal	316	0,07	476	0,09	637	0,09	753	0,09	815	0,09	831	0,10	863	0,09	965	0,10	964	0,10	1.000	0,10	1.083	0,10	1.203	0,11	1.679	0,14	1.647	0,13
EU28 totaal	34.756	0,34	45.332	0,42	47.670	0,41	45.706	0,37	50.021	0,40	49.096	0,42	53.457	0,44	52.805	0,42	50.713	0,39	54.004	0,41	57.174	0,41	66.516	0,46	74.841	0,51	73.870	0,49
ODA van de EU-instellingen die niet aan de lidstaten wordt toegerekend	1.173	0,01	1.385	0,01	1.636	0,01	1.932	0,02	2.282	0,02	2.695	0,02	3.183	0,03	3.453	0,03	4.544	0,04	2.873	0,02	2.139	0,02	1.372	0,01	2.737	0,02	1.854	0,01
Collectieve EU ODA	35.929	0,35	46.717	0,43	49.306	0,42	47.638	0,39	52.303	0,42	51.791	0,44	56.640	0,46	56.258	0,45	55.257	0,43	56.877	0,43	59.313	0,43	67.888	0,47	77.579	0,53	75.724	0,50

Tabel 2: ODA van de EU-lidstaten aan de minst ontwikkelde landen (netto) 2014-2016

Lidstaat	2014		2015		2016	
	ODA aan MOL's (miljoen EUR)	ODA aan MOL's/bni (% van bni)	ODA aan MOL's (miljoen EUR)	ODA aan MOL's/bni (% van bni)	ODA aan MOL's (miljoen EUR)	ODA aan MOL's/bni (% van bni)
Oostenrijk	272,7	0,08	200,4	0,06	226,3	0,06
België	625,0	0,16	549,5	0,13	576,5	0,15
Bulgarije	8,3	0,02	7,6	0,02	13,6	0,03
Kroatië	1,9	0,00	6,4	0,01	7,5	0,02
Cyprus	2,9	0,02	3,6	0,02	3,6	0,02
Tsjechië	38,6	0,03	37,1	0,02	49,9	0,03
Denemarken	678,0	0,26	549,5	0,20	589,7	0,21
Estland	6,4	0,03	5,3	0,03	6,3	0,03
Finland	427,7	0,21	386,9	0,18	292,2	0,13
Frankrijk	1.924,4	0,09	2.142,9	0,10	1.901,9	0,08
Duitsland	2.889,1	0,10	2.340,0	0,08	3.239,3	0,10
Griekenland	37,4	0,02	34,3	0,02	42,7	0,02
Hongarije	21,6	0,02	23,4	0,02	36,2	0,03
Ierland	299,5	0,18	310,7	0,15	324,5	0,14
Italië	724,4	0,04	784,6	0,05	886,9	0,05

Lidstaat	2014		2015		2016	
	ODA aan MOL's (miljoen EUR)	ODA aan MOL's/bni (% van bni)	ODA aan MOL's (miljoen EUR)	ODA aan MOL's/bni (% van bni)	ODA aan MOL's (miljoen EUR)	ODA aan MOL's/bni (% van bni)
Letland	4,2	0,02	4,2	0,02	5,4	0,02
Litouwen	7,0	0,02	8,2	0,02	9,3	0,03
Luxemburg	129,8	0,43	138,8	0,40	148,6	0,42
Malta	1,5	0,02	1,9	0,02	0,9	0,01
Nederland	844,4	0,13	934,4	0,14	1.071,3	0,15
Polen	98,0	0,02	112,8	0,03	166,2	0,04
Portugal	89,7	0,05	81,1	0,05	90,1	0,05
Roemenië	25,5	0,02	27,8	0,02	35,4	0,02
Slowakije	13,2	0,02	16,7	0,02	17,1	0,02
Slovenië	8,1	0,02	8,6	0,02	12,0	0,03
Spanje	367,0	0,03	279,7	0,03	512,3	0,05
Zweden	1.226,8	0,29	1.328,1	0,29	1.271,1	0,27
Verenigd Koninkrijk	4.983,2	0,24	5.514,7	0,23	5.087,0	0,22
Totale ODA van de EU28 aan de MOL's	15.756,3	0,11	15.838,8	0,11	16.624,1	0,11

f